DILEME REGIONALIZACIJE POHORSKEGA PODRAVJA

Ivan Gams *

IZVLEČEK

UDK 911.6(497.12-18)

V planirani novi regionalni monografiji Slovenije naj bi bilo tudi Pohorsko Podravje predstavljeno v okviru mezoregij kot splet aktualnih regionalnih faktorjev in pri submakroregijah historični nastanek regionalnih prvin.

ABSTRACT

UDC 911.6(497.12-18)

REGIONALIZATION OF THE POHORSKO PODRAVJE - SOME DILEMMAS

Dilemmas of the regionalisation of the mountainous part of the basin of the Drava (Pohorsko Podravje).

In the planned new geographical monograph of Slovenia, also the Pohorsko Podravje should be represented in frame of mezoregions as a complex of actual regional factors, and in frame of submacroregions the genesis of the regional elements mostly.

Dileme regionalizacije Pohorskega Podravja so izvedbene in načelne narave. O načelih delitve zemeljskega ozemlja smo se na mnogih sestankih razgovarjali v okviru sodelavcev nove regionalne geografske monografije Slovenije, to je pri načrtu, ki je po splošnem mnenju poglavitna naloga slovenskih geografov v naslednjem obdobju. Pri tem se je pokazalo, da imamo sicer kar obilno regionalnogeografsko literaturo o naši deželi, nimamo pa iste koncepcije, če izvajamo pavšalno trditev o povezovanju naravnih in družbenih dejavnikov v pokrajinske spletke. Del naših geografov zagovarja prakso naših geografov - "klasikov", to je Antona Melika in Svetozarja Ilešiča. Njuna koncepcija o delitvi Slovenije pa je različna. Kot primer si oglejmo njuno delitev Pohorskega Podravja.

A. Melik tudi v našem primeru ni bil dosleden pri imenovanju regij. V knjigi Slovenski alpski svet (Melik, 1954, s. 9) skica, ki ima podpis Slovenski alpski svet, vključuje Pohorsko Podravje in ga deli na naslednje enote: Pohorje, Kobansko, Strojna, Mislinjska dolina. V sledeči knjigi Štajerska s Prekmurjem in Mežiško dolino (1957) opisuje Pohorsko Podravje najprej kot celoto, nato sledijo poglavja z naslovi Pohorje, Kobansko, Dravska dolina, Mežiška dolina, Mislinjska dolina, Vitanjsko podolje. Opis gorovij je precej daljši kot opis dolin, saj tu obravnava predvsem le dolinske kraje. Pri njih pa je bil tu in tam prisiljen, ponoviti že povedano, ako to predstavlja pomembne vezi med dolino in hribovjem. Skice z mejami regij v tej knjigi ni.

* Dr., red. univ. prof., Oddelek za geografijo, Filozofska fakulteta, Aškerčeva 12, 61000 Ljubljana, Slovenija

S. Ilešič (1967,1979) je tudi v primeru Pohorskega Podravja ubral dvojno, naravnogeografsko in družbenogeografsko delitev ozemlja. Kot okvir družbenega življenja ohranja fiziognomske regije t.i.severovzhodne slovenske predalpske pokrajine. To so tradicionalne orografske enote Pohorje, Podravsko obmejno hribovje (Kozjak in Košenjak), Strojna, Vzhodne Karavanke, Vitanjsko-konjiško hribovje. Pri družbenogeografski delitvi so nosilke regijskega imena doline, Dravska, Mežiška in Mislinjska, toda ne v obsegu njenih rek, temveč jih na karti omeji na obseg občin. Dravska dolina se tako konča ob vzhodni meji radeljske občine in na primer okolica Šentlovrenca je z vsem obsežnim pohorskim pobočjem vred pridana "pravim subpanskim pokrajinam". Ker so pri Ilešiču regije samo nakazane, ni razvidno, katero snov je avtor predvidel v okviru opisa naravnogeografskih in kaj v okviru družbenogeografskih regij. Zato tudi ni mogoče presoditi, ali gre za dualistično geografijo. To bi od zagovornika enotne, to je kompleksne geografije tudi težko pričakovali (gl.Ilešič, 1967,1979).

Pri razgovorih o koncepciji nove regionalne geografije Slovenije se je večina zavzemala za eno samo regionalizacijo, pri čemer so bile dileme, ali ozemlje primarno deliti na naravne ali družbenogeografske regije. Nekateri so zagovarjali mnenje, da je regionalizacija sama po sebi poglobitveni namen regionalno geografske analize. S tem in s trditvijo o eni sami regionalizaciji pa so privedli diskusijo v slepo ulico, ker so zamenjali cilj regionalne analize z metodo dela. Posamezne pokrajinske prvine prostorsko postopno prehajajo v druge in prehodi so le redko ostri. Tako je tudi z t.i. regionalno strukturo, ki jo pokrajinske prvine oz. pokrajinski dejavniki sestavljajo. Značilnosti ene strukture počasi prehajajo v značilnosti druge in le redkokje so stiki ostri. Regijo često definiramo kot ozemlje z bolj ali manj homogeno regionalnogeografsko sestavo (strukturo), ki da je enkratna in na zemeljskem površju neponovljiva. Pri ugotavljanju te sestave pa ne gre le za seštevek pokrajinskih dejavnikov, ampak tudi za razmerje med nadrejenimi in podrejenimi dejavniki, kar se prav tako spreminja. Na primer ravnina je v okviru Slovenije močan dejavnik hitre rasti prebivalstva, v nasprotju z depopulacijo hribovja in gričevja. Nekatera predmestja pa hitro rastejo tudi v robnem gričevju in negirajo posplošeno trditev. Ponekod prebivalstveno nazadujejo tudi dolinski kraji. Skratka, regionalna struktura je zelo heterogena. Dolgotrajne diskusije o bolj in manj pomembnih dejavnikih so bile pri snovanju monografije včasih nepotrebne, ker je število pokrajinskih faktorjev in njihova dominanca od primera do primera različno. Regionalno strukturo mora ugotoviti vsak analitik regije sam. Pri tem pa je škodljivo apriorno zapostavljanje fizičnogeografskih ali družbenogeografskih dejavnikov, kar je pogosta hiba nele naših, ampak tudi tujih regionalnih geografij.

Zdi se, da omogoča bolj neosebno in tudi bolj kvantitativno obravnavo moderna metoda analize pokrajine s pomočjo vnosa mnogih geografskih prvin v kvadratno omrežje in izračuna njihove medsebojne prostorske korelacije s pomočjo računalnika. Ta nova metoda omogoča obravnavo veliko več prvin kot stara metoda prikrivanja na prozorni papir narisanih tematskih kart, pri katerih izstopajo območja sovpadanja mnogih prvin. V našem geografskem slovu je po novi metodi obdelanih že nekaj predelov, ki jih vneti zagovorniki sistemske teorije radi spregledajo. In to neupravičeno, saj kvantitativno opredeljuje to, kar sistemska teorija

samo teoretsko nakazuje. Žal pa te računalniške analize ne moremo zahtevati od vseh sodelavcev, tudi zato, ker je prezamudna. Ni pa ta metoda tako objektivna kot se proglašajo. Subjektivna ostaja pri vnašanju vhodnih podatkov, pri številu upoštevanih prvin itd., tudi pri delitvi prvin na njihove sestavine. Relief lahko vnesemo kot enotno kategorijo (ravnina, gričevje, hribovje), lahko pa ga razdelimo npr. še na dolžino slemen in dolin, strmino in nadmorsko višino in nato za vsako sestavino posebej izračunavamo korelacijske koeficiente. Kot njihov seštevek dobi relief večji pomen kot sicer (prim. Perko, 1989).

Druga hiba te nove metode je ista, kot pri starejši regionalni geografiji. S tem, ko ugotovimo prostorsko sovpadanje dveh pokrajinskih prvin, je ponekod dokazana njuna genetska zveza, drugod je le nakazana ali pa je sovpadanje slučajno. Zniževanje letnih povprečnih temperatur z rastočo nadmorsko višino je genetsko utemeljeno s splošno klimatsko teorijo. Novodobno zmanjševanje prebivalstva v večjih višinah često tudi sovpada z rastočo nadmorsko višino, ni pa visok korelacijski koeficient dovolj za iskanje razlogov v konkretnih primerih, ker se ljudje izseljujejo zaradi številnih vzrokov. Takih nasilnih genetskih razlag iz sovpadanja dveh dejavnikov, na primer števila delovnih mest z rastjo prebivalstva, pa je najti pri mnogih geografih, zlasti pri tistih, ki vidijo v proučevanju razvoja in procesov poglavitno nalogo geografije. Žal je naša stroka pri tem omejena in je prepričljiva samo pri iskanju prostorskih sovpadanj dveh ali več pojavov. Imamo pa prednost, da lahko nakažemo več dejavnikov, ki morejo vplivati na spremembe. Pri prostorskih pojavih je množica različnih pozitivnih in negativnih dejavnikov kar običajna. Primer Zidanega mosta morebiti najbolj zgovorno priča, da je potrebnih za rast naselja mnogo več kot en sam dejavnik - promet.

Nedvoumno in dokončno shemo regij za vso deželo zahtevajo mnogi šolniki. Pri tem je prišlo včasih do zamenjave sredstva s ciljem. V pokrajinah imamo opraviti z že nakazano pestrostjo in raznolikostjo geografskih dejavnikov, ki je v še tako obsežnih knjigah ne moremo v celoti prikazati. Nujno smo prisiljeni k shematizaciji, to je izdvojitvi območij, rajonov in regij, v okviru katerih prezremo lokalna odstopanja in se omejimo na glavne značilnosti. Te dajejo pečat regionalni strukturi, ki je s tem zavestno poenostavljena. V knjigah nove regionalne geografije bo dovolj prostora za prikaz raznolikosti tudi s pomočjo že znanih geografskih metod, kot so izdelava tematskih kart za važnejše dejavnike, tipizacija, rajonizacija itd. (Gams, 1984).

Po diskusijah o novi regionalni monografiji je nastala kompromisna shema precej velikih makroregij, ki jih naj nato sodelavci delijo na mezoregije in mikroregije. Taka makroregija je v našem primeru Pohorsko Podravje.

V nadaljnjem je prikazan poskus, kako deliti gorato ozemlje na naravnogeografske in gravitacijske (nodalne) enote in obenem ohraniti princip t.i. kompleksne geografije. Poskus ohranja tudi v ljudski rabi in v starejši geografiji uveljavljene orografske enote kot sta Pohorje in Kozjak. Želimo se izogniti čerem dvojne delitve, ki je v naslednjem. Če Pohorsko Podravje delimo le na dolinske regije, med drugim izgine Pohorje, o katerem obstoji obsežna literatura

(med drugimi Hiltl, 1893, Koprivnik, 1913-1919) in mnogi pomembni podatki, izračunani v njegovem okviru (tudi Gams, 1959). Če ga delimo le na gorstva, izginejo doline, o katerih prav tako obstojijo geografske monografije (za Mežiško dolino Medved, 1967, za Dravsko Zgonik, 1977, v njenem okviru v novejšem času za radeljsko občino - Radlje skozi čas) Vprašanje za Pohorsko Podravje kot tudi za vse predalpsko hribovje je, katero snov obravnavati pri hribovju-gorovju in katero v okviru dolin, ki s svojimi pobočji zajemajo tudi hribovje in gričevje, tako da se snov ne bi ponavljala.

Predlagamo, da so osnovne mezoregije - glavne doline. V njih prebiva večina prebivalcev. Gričevja in hribovja zazvzemajo res veliko večino ozemlja, toda v njem je majhna gostota naselitve, v nasprotju z dolinskimi kraji, kjer se prebivalstvo že vso postfevdalno dobo hitro povečuje. V letih 1856-1910 so koroški dolinski kraji napredovali za skoraj 2/3, gorati pa nazadovali za 4 % (Gams, 1959, s. 175). Po še ne objavljeni oceni je v koroški regiji l. 1981 bila gostota prebivalstva na ravnem dnu dolin med 400 in 500, na vzpetinah pa le okoli 27 preb./km². (vključeno je hribovje nad mejo agrarne naselitve). Prebivalstvo na ravnem dnu Mislinjske doline se je v letih 1961-1989 povečalo na indeks 133, na vzpetem svetu pa padlo v območju Centralnih Alp na indeks 87 in v Karavankah na 86. Ravnski svet pomeni pedološko, hidrološko, skratka ekološko enoto. Njegovo prebivalstvo pa se je v veliki meri naselilo z okoliških hribov in je na te hribe še v marsičem navezano.

V okviru dolinskih mezoregij bi obravnavali vse, kar neposredno pomembnejše vpliva na regionalno strukturo. Z besedo "neposredno" je mišljen aktualni vpliv v smislu prostorskih soodvisnosti geografskih dejavnikov. Posredni ali drugotni vpliv izhaja iz geneze prvin. V tem smislu npr. geotektonska struktura ne pomeni neposrednega vpliva, ker vpliva na človeka šele preko zvez litologija-prst-raba tal-agrarna geografija-naselja. Relief neposredno vpliva z naklonom površja, nadmorsko višino, obsegom enote in podobno, ne pa s samo morfogenezo. Pri ugotavljanju regionalne strukture upoštevamo sedanje prebivalstvo, njegovo zaposlitev, starostno sestavo in podobno, ne pa njegovega časovnega razvoja oz. zgodovine. Historična oz. genetska plat je torej v tem smislu posredni ali drugotni faktor. Genetske razlage, čeprav niso neposredno osnovne za geografske strukture, naj bi obravnavali v okviru makroregij ali njenih submakroregij. Potrebne so, ker to zanima ljudi in ker se z njimi ukvarja delno tudi geografija.

Po mojem mnenju sta na Pohorskem Podravju prisotna dva osnovna pokrajinska tipa, ravnina in vzpeti svet. Oba je potrebno obravnavati znotraj mezoregij. Skupni makroregionalni opis naj vsebuje predvsem geološki, reliefni, hidrološki, pedološki, vegetacijski razvoj do sedanjosti, pregledno pa tudi npr. klimo. Lokalna odstopanja od te sheme so predmet obravnave po mezoregijah. Iz družbene sfere naj se v okviru makroregij poda zgodovinski razvoj v polnem pomenu besede (razvoj prebivalstva, naselij, prometa, gospodarstva vobče, arheologija ipd.). Tu naj bodo podane značilnosti, ki veljajo za vse ali več mezoregij.

Porazdelitev snovi na makroregije, mezoregije in mikroregije ni mogoče shematsko predvideti, ker so razlike od primera do primera. Za dolino, ki nima ali ni nikoli imela vremenska postaje, pri klimi mezoregije ne bo mogoče dodati kaj bistveno več kot bo povedano v okviru makroregije. Podobno velja za reliefne, litološke, nasebinske idr. pokrajinske prvine. Pedološke in vegetacijske razmere in pogoje za vodno oskrbo kaže v večji meri prenesti na mezoregije, saj bolj vplivajo npr. na agrarno geografijo kot na primer razvoj vodne mreže. Pomemben vpliv lege ozemlja, ki ga v geografiji pogosto prezremo, je smiselno prikazati v okviru makroregije in mezoregij.

V okviru dolinske mezoregije bi glavne podatke številčno ugotavljali tudi v okviru njenih mikroregij, kot so ravnina, gričevje in hribovje. Iz teh podatkov bo mogoče napraviti tudi kvantitativni pregled za hribovito, gričevnato in ravninsko submakroregijo in makroregijo v celoti. Poudarjam pa, da ni smiselno, monografijo natrpati s preobilico številčnih podatkov, zlasti ne takih, ki se časovno hitro spreminjajo.

Iz nakazanih smernic predlagano delitev ozemlja Pohorskega Podravja prikazuje priložena skica. Izdvojitve Mežiške in Mislinjske doline v glavnem ne vzbujajo večjih dilem, ako ju omejimo na porečje. Visokogorske skupine Olševa, Peca in Uršlja gora bosta genetsko temeljiteje prikazani celo v drugi knjigi - o Severozahodni Sloveniji. Končni tok Meže je v Mislinjski dolini, ki sega do Dravske doline. Njen spodnji konec je zdaj v občini Dravograd. Vendar je tamkajšnje nekmetsko gospodarstvo vezano na stik vseh treh dolin. Drugi razlog neupoštevanja sedanjih občinskih meja je verjetnost, da bo kmalu prišlo do razbitja sedanjih prevelikih občin in do obnove stare občine Šentjan(ž). Več dilem je pri Dravski dolini, ki jo soteske ločujejo v več mikroregij. Prva obsega (zgodovinsko) koroški del doline med Libeličami in Vratu, druga Mučko kotlino, tretja ruško dolino, glede katere se zastavlja dilema njenega obstoja in omejitve do Maribora oz. Dravskega polja. Če ostale mezoregije Pohorskega Podravja vključujejo dolinski terasasti svet in zaledno hribovje, potem moramo tudi pobočja Pohorja in hribovja Kozjaka pridružiti dolinski regiji, ki je v našem primeru Ruška dolina med Falo in Bresterico oz. Bistrico.

Ob istem principu se odpira dilema o mezoregionalni pripadnosti jugovzhodnega Pohorja in severnih pobočij t.i. Vitanjskih Karavank. Po Ilešiču (1979) pripada z vsem porečjem Savinje in s slovenskokonjiško občino vred savinjski makroregiji. Tako mnenje bi lahko zagovarjali tudi z odhajanjem na delo v Velenje iz Doliča in iz Vitanja v Savinjsko dolino ter pripadnostjo konjiški občini. Ne gre pa zanikati, da so razvodni apneniški hrbti Paškega Kozjaka, Stenice in Konjiške gore pomembna fizično geografska in družbena meja, ki se je držijo mnoge upravne meje. Nekdaj so bile tu meje upravnih občin in verjetno bo tako tudi po prihodnji reorganizaciji občin. Razbitje Pohorja po razvodnici bi pomenilo, da bi pripadal savinjski regiji med drugim rojstni kraj Jurija Vodovnika, ljudskega pesnika Pohorja - Skomarje, in pohorski turistični center Rogla.

Zaradi že nakazane potrebe po kontinuiranosti geografije, iz makroregije Pohorsko Podravje ne kaže izločiti jugovzhodnega pohorskega pobočja, ki gravitira proti Dravinjskemu gričevju, Dravskemu polju in Mariboru in bo pripadlo tamkašjim podgorskim mezoregijam. Meje Pohorja je iskati na stiku s prigorskim gričevjem, ki ga ponekod obeležujejo vinogradi in terciarne kamnine. Če bo tudi ta del Pohorja bolj ali manj kvantitativno opredeljen kot mikroregije omenjenih mezoregij, ne bo težko s temi podatki zgraditi podobo Pohorja. Ob tem naj izrazim misel, da marsičesa v regionalni geografiji (še) ni mogoče številčno opredeliti in da ima trajnejšo vrednost nazoren strokovni besedni prikaz kot pa minljivi statistični podatki.

Ob sedanjem kolektivnem snovanju nove regionalne monografije moramo računati, da bodo mnogi statistični podatki, potrebni za izdelavo rokopisa, ob objavi knjige o Severovzhodni Sloveniji zastareli za desetletje ali več. Pričakovati je, da bodo večja mesta, občine in doline tudi v bodoče, poleg statističnih publikacij, objavljale novejšje statistične podatke v enaki meri kot zdaj. Saj premoremo mnogo monografij za večje kraje v dolini (Slovenska Bistrica, Ruše, Dravograd, Ravne na Koroškem, Slovenj Gradec, pretežno etnografsko knjigo o Vitanju), in celo za hribovski kraj Strojna (Makarovič, 1982). Seveda se ne moremo odpovedati kvantitativnim podatkom o regionalni strukturi, najmanj pa t.i. minimalnim pokazateljem. Odprto je tu kot drugod vprašanje vključevanja zamejskih krajev v novo geografsko monografijo. Zdi se mi smotno, da pri fizičnogeografskem orisu pri marsikateri snovi sežemo preko državne meje, tako da bi predstavili kot celoto npr. Kozjak, Košenjak (kot del Golice), Strojno ipd. Za enakovredno obravnavo zamejskega dela v okviru družbene geografije pa vsaj za našo makroregijo ni dovolj primernih podatkov. To še ne pomeni, da osnovne poteze ne bi mogli nakazati z besedo.

Potem ko vemo za obseg makroregije, lažje razpravljamo o njenem imenu. Ime Pohorsko Podravje je v geografski literaturi sicer že udomačeno, ni pa povsem logično. Ozemlje sega preko razvodnice v porečju Savinje v doliško-vitanjskem podolju in z delom Završ ter Razborja. Za prvi člen v sestavljenem imenu, "Pohorsko" (Podravje) govori dejstvo, da pripada Pohorju polovico ozemlja. Toda Pohorje je na eni strani edino hribovje, ki se, poleg Karavank, dviga čez mejo agrarne naselitve, na drugi strani pa je v njem le znaten delež gričevja v metamorfnih in terciarnih kamninah. Mogli bi pridevnik "pohorski" imeti za oznako centralno-alpskega reliefa, ki mu pripada 3/4 vse makroregije. Ob njem je na Pohorskem Podravju okoli 1/5 ozemlja zgrajenega iz različnih terciarnih kamnin. V njih prevladuje gričevje, ki sega ponekod tudi na robne metamorfne kamnine.

Vidim predvsem tri imena z manj lepotnimi napakami: gorata Severovzhodna Slovenija (kot nasprotju nižinskemu Podravju) ali, po Ilešiču, severovzhodno predalpsko hribovje. Žal pa sta obe imeni predolgi in nimata izgleda, da bi se uvaljavili v javnosti. Zato v tem članku ostajam pri uveljavljenem Pohorskem Podravju. Tretja možnost je Gorato Podravje, ki je rahlo preohlapno a od vseh še vedno najbolj točno, v upanju, da pri besedi ne bi pomislili na Podravje v Avstriji.

Podobna netočnost o obsegu ozemlja se drži t.i. koroške regije. S tem je navadno mišljena skupnost občin Ravne, Slovenj Gradec, Dravograd in Radlje. Njihovo ozemlje je v srednjem veku res bilo v okviru koroških fevdalnih tvorb, ki so zapustile sedanji, nekoliko štajersko modificirani koroški dialekt na ozemlju zahodno od črte Dolič-Rogla-Fala-Selnica-Boč (Kozjak), kar je skoraj 2/3 naše makroregije. Toda v novem veku je Koroška obsegala le Mežiško in Dravsko dolino navzdol do Vrat vzhodno od Dravograda. Ime koroška regija samo po sebi ne izključuje avstrijske Koroške. Odpade tudi ime jugoslovanska koroška regija, ki je z izrazom slovenska koroška regija spet ne kaže nadomestiti. Morebiti bi bolj ustrezalo ime zgor-njedravska regija, seveda, ako bi imelo upanje, da izrine že dokaj uveljavljeni izraz koroška regija.

LITERATURA IN VIRI

- Gams, I., 1959, Pohorsko Podravje. Razvoj kulturne pokrajine. Dela 5 Geografskega inštituta SAZU, Ljubljana.
- Gams, I., 1984, Metodologija geografske členitve ozemlja. Geografski vestnik, 55, Ljubljana.
- Hiltl, C., 1893, Das Bachergebirge. Klagenfurt.
- Ilešič, S., 1967, Severovzhodna Slovenija in njena regionalna razčlenitev. ČZN, N.v., (38), 3, Maribor.
- Ilešič, S., 1979, Pogledi na geografijo. PK, Ljubljana.
- Koprivnik, J., 1913-1919, Pohorje (Ponatis iz Planinskega vestnika). Maribor - Ljubljana.
- Makarovič, M., 1982, Narodopisna podoba koroške vasi. MK, Ljubljana.
- Melik, A., 1954, Slovenski alpski svet. SM, Ljubljana.
- Melik, A., 1957, Štajerska s Prekmurjem in Mežiško dolino. SM, Ljubljana.
- Medved, J., 1967, Mežiška dolina. MK, Ljubljana.
- Perko, D., 1989, Vzhodna Krška kotlina in njena pokrajinska sestava. Geografski zbornik XXIX, SAZU, Ljubljana. Radlje skozi čas. Radlje (brez letnice).
- Zgonik, M., 1977, Dravska dolina. Obzorja, Maribor.

REGIONALIZATION OF THE POHORSKO PODRAVJE - SOME DILEMMAS

In the plans of a new geographical monograph on Slovenia, the question still remains as to which subject matter should be included into the chapter on mezoregions and which one into the chapter on submacroregions. The author supports the idea that mezoregions should be mainly presented as a complex of regional factors which affect the arrangement of geographical phenomena in space. The genetic point of view (morphogenesis, social history, etc.) should be mostly presented under submacroregions. In the case of the Pohorsko Podravje, the former are names upon the main valleys, and the latter upon the mountains and hills. It would also be reasonable to include a certain part of the subject matter, which is important for the

regional complex on a larger area, into the description of submacroregions.

Such scheme could be used for all Slovene regions where intense concentration of population only occurs in one part of a macroregion.

The article explains the regionalization of the Pohorsko Podravje shown on the sketch. The latter demonstrates the following submacroregions: the Pohorje, the Kozjak (with the Košenjak massif), the Strojna - Gmajna ridge (hills of Ravne), the Kotlje syncline (lowland), the Karavanke high mountains, and the Karavanke hills; and the following mezoregions: the valley of the Drava, Meža and Mislnja rivers, and the syncline valley of Vitanje.

Divisions of a submacroregion - within the frame of a mezonegion - represent microregions. If these microregions are studied from the quantitative aspect, the sum of these items of information gives, in some regards, the quantitative regional structure of a submacroregion.

Regionalizacija Pohorskega Podravja

Regionalization of the Pohorsko Podravje.

Mezoregije - mezoregions : I - Dravska dolina - the Drava Valley; II- Mislinjska dolina - the Mislinja Valley; III - Vitanjsko podolje - the Vitanje Lowland; IV- Mežiška dolina - the Meža Valley.

Submakroregije - Submacroregions : 1 - Kozjak (1a Kozjak; 1b - masiv Košenjaka - the Košenjak Massif); 2 - Pohorje - the Pohorje; 3 - Hrbet Stojna - Gmajna (Ravenski hribi)-the Ridge of Strojna - Gmajna (Hills of Ravne); 4 - Hotuljsko podolje - the Kotle Lowland; 5 - Visokogorske Karavanke - the Karavanke High Mountains; 6 - Sredogorske (Vitanjske) Karavanke - The Karavanke (Vitanje) Hills.

REGIONALIZATION OF THE POHORSKO PODRAVJE - SOME DILEMMAS

In the plans of a new geographical monograph on Slovenia, the question still remains as to which subject matter should be included into the chapter on mezoregions and which one into the chapter on submacroregions. The author supports the idea that mezoregions should be mainly presented as a complex of regional factors which affect the arrangement of geographical phenomena in space. The genetic point of view (morphogenesis, social history, etc.) should be mostly presented under submacroregions. In the case of the Pohorsko Podravje, the former are names upon the main valleys, and the latter upon the mountains and hills. It would also be reasonable to include a certain part of the subject matter, which is important for the